

Bekendtgørelse om undervisningen i gymnasiet.

I medfør af § 22 i lov nr. 165 af 7. juni 1958 om gymnasieskoler fastsættes herved følgende bestemmelser:

I. Bestemmelser om gymnasiets opbygning.

§ 1. Undervisningen i den 3-årige gymnasieafdeling gives på to linjer, den sproglige og den matematiske. I den sproglige linjes II og III klasse gives undervisningen på en nysproglig, en samfundsfaglig eller en klassisk-sproglig gren, medens undervisningen i den matematiske linjes II og III klasse gives på en matematisk-fysisk, en samfundsfaglig eller en naturfaglig gren.

Såvel på den sproglige som på den matematiske linje kan der tilbydes eleverne undervisning i russisk i stedet for i fransk, og på den matematiske linje kan eleverne vælge mellem undervisning i engelsk og undervisning i tysk.

I II og III gymnasieklasse på begge linjer kan optages undervisning i formning og kunstforståelse, og på den nysproglige gren kan musikspeciale indrettes.

§ 2. Bestemmelserne om undervisningen i gymnasiet forudsætter, at der tillægges de enkelte fag de i nedenstående normaltimeplan anførte timetal:

Fag	Sproglig linje				Matematisk linje			
	Fællesfag	Særfag			Fællesfag	Særfag		
		Nysproglig gren	Samfundsfaglig gren	Klassisk-sproglig gren		Matematisk-fysisk gren	Samfundsfaglig gren	Naturfaglig gren
I-II-III	II-III	II-III	II-III	I-II-III	II-III	II-III	II-III	
Religion.....	1- 1- 1				1- 1- 1			
Dansk.....	4- 4- 4				4- 4- 4			
Engelsk.....	4-	- 6- 5	- 4- 3		4- 3- 0			
Tysk.....	3-	- 5- 4	- 2- 0					
Fransk (russisk)....	5- 3- 4				5- 3- 4			
Latin.....	4-	- 3- 3	- 3- 3	- 7- 5				
Græsk med oldtidskundskab.....				- 8- 8				
Oldtidskundskab....	1-	- 1- 1	- 1- 1		1- 1- 1			
Historie.....	4- 3- 3				4- 3- 3			
Samfundsfag og samfundslære....		- 0- 1	- 5- 5	- 0- 1		- 0- 1	- 5- 5	- 0- 1
Geografi.....	2- 1		- 2		2- 2		- 2	- 2
Biologi.....	0- 0- 4					- 0- 4	- 0- 4	- 4- 7
Biokemi.....								
Kemi.....					2-	- 2- 2	- 1- 1	- 2- 2
Fysik.....					3-	- 5- 4	- 3- 2	- 3- 2
Matematik.....	3- 3- 0				5-	- 6- 6	- 4- 3	- 4- 3
	31-15-16	-15-14	-15-14	-15-14	31-17-13	-13-17	-13-17	-13-17
Legemsøvelser.....	3- 3- 3				3- 3- 3			
Fællestimer.....	0- 1- 1				0- 1- 1			
Musik.....	{ max. . min. .	2- 2- 2			2- 2- 2			
		(2)-(0)-(0)			(2)-(0)-(0)			
Formning og kunstforståelse.....	(0)-(2)-(2)				(0)-(2)-(2)			
	36-21-22	-15-14	-15-14	-15-14	36-23-19	-13-17	-13-17	-13-17

I alt 36 ugentlige timer.

Undervisningsmin. 1. dept. 2. kt. j. nr. 365-59

Formning og kunstforståelse kan få timetallet 0-2-2, når musik får minimumstimetallet 2-0-0.

På nysproglig gren kan musikspeciale få timetallet 5-6, når engelsk og tysk læses i samme omfang og med samme krav som på den sproglige linjes samfundsfaglige gren.

II. Bestemmelser angående de enkelte fag.

§ 3. Religion.

Formålet med undervisningen er at give eleverne kundskab om og forståelse af kristendommen og nogle ikke-kristne religioner.

Undervisningen omfatter bibelkundskab, kirkehistorie, troselære, etik og religionshistorie. Af Det gamle Testamente læses mindst 400 vers og af Det nye Testamente mindst 600 vers.

Der afholdes ikke eksamen i faget.

§ 4. Dansk.

Undervisningen i dansk skal meddele eleverne viden om den danske litteratur og betydningsfulde sider af det åndsliv, der har givet sig udtryk i den. I forbindelse dermed skal den give eleverne indblik i de øvrige skandinaviske landes litteratur; den kan herudover gøre dem bekendt med litteratur fra andre lande, navnlig således at denne betragtes i forhold til den danske. Undervisningen i dansk sprog skal give eleverne forudsætninger for litteraturfortolkningen og for at bruge sproget mundtligt og skriftligt.

I overensstemmelse hermed skal undervisningen omfatte:

I. Dansk litteratur med litteraturhistorie.

Eleverne skal læse mindst 11 større værker og 350 sider kortere tekster af forskelligartet indhold, stil og genre og fra forskellige perioder. Heraf skal mindst 3 større værker og 150 sider kortere tekster (eller mindst 4 større værker og 125 sider kortere tekster) være læst intensivt.

Et særlig grundigt læst område kan være fyldigt repræsenteret.

På grundlag af den intensive læsning skal der bibringes eleverne sikker viden om den danske litteraturs centrale perioder og forfattere. Den ekstensive læsning skal bidrage til at give dem litterær orientering, også om vor egen tids danske litteratur.

Der skal læses middelalderlig islandsk litteratur i oversættelse.

Et passende udvalg af kortere tekster (f. eks. folkeviser, salmer, eventyr, noveller, litterær kritik, essays) kan erstatte et af de større værker.

II. Svensk, norsk og anden udenlandsk litteratur.

A. Der læses mindst 100 sider svensk og 40 sider norsk eller

B. mindst 60 sider svensk, 20 sider norsk og 100 sider kortere oversatte tekster fra andre landes litteratur.

Halvdelen af stoffet i hver af de nævnte grupper skal være læst intensivt.

Eleverne skal have tilegnet sig teksternes indhold. Der tilstræbes ingen sammenhængende litteraturhistorisk forståelse af de pågældende landes litteratur, men eleverne skal ud fra deres kendskab til dansk litteratur kunne sætte teksterne ind i en historisk sammenhæng.

Det svenske pensum skal omfatte såvel poesi som prosa, og teksterne skal være valgt fra forskellige perioder.

I det norske pensum skal nynorsk være repræsenteret.

Svensk og norsk grammatik skal tilregnes i det omfang, der er nødvendigt for forståelsen af teksterne.

Indtil 4 af de under I nævnte værker kan erstattes af værker fra ikke-dansk litteratur.

III. Sproglære.

På grundlag af den elementære grammatiske viden fra hovedskolen og realafdelingen skal der gives en videregående, systematisk undervisning i de områder af grammatik og stilistik, som er nødvendige for litteraturlæsningen, og som støtter elevernes skriftlige og mundtlige fremstilling.

Herudover kan man orientere eleverne om et eller flere af sprogvidenskabens områder.

IV. Mundtlig og skriftlig fremstilling.

Eleverne skal både i forbindelse med den almindelige undervisning og ved særlige øvelser vænnes til tydelig og klar mundtlig fremstilling.

Deres evne til at udtrykke sig skriftligt skal opøves ved stilskrivning; emnerne skal dels være faglige, dels almene. Eleverne bør i de 3 gymnasieår skrive 30-35 stile. Et foredrag eller en skriftlig opgave fra et studiekredsarbejde kan træde i stedet for en stil.

§ 5. Engelsk.

A. Den sproglige linjes I gymnasieklasse.

Undervisningen har til formål at befæste og udvikle en god udtale, læsefærdighed, mundtlig og skriftlig sprogfærdighed samt under behandlingen af læsestoffet at give eleverne en vis introduktion til gymnasieundervisningens arbejde med en teksts indhold og form.

Der læses ca. 175 sider moderne, væsentlig skønlitterær prosa, egnet til at give eleverne kendskab til det levende nutidssprog.

Teksterne bør vælges således, at de sprogligt ikke er for svære og dog indholdsmæssigt værdifulde.

Læsningen er intensiv — med krav om fuld sproglig forståelse. Indtil 50 sider vil dog kunne erstattes med ekstensiv læsning i forhold hertil. Ved den ekstensive læsning skal eleverne have tilegnet sig det væsentlige i den forberedte teksts indhold og tankegang, så de kan deltage i en samtale på engelsk om det læste; men de skal ikke være forpligtede til at have sikret sig forståelse af alle sproglige og indholdsmæssige enkeltheder.

Ved opgivelse af læsepensum regnes 2 sider læst intensivt at svare til ca. 5 sider læst ekstensivt.

B. Den sproglige linjes nysproglige gren.

Undervisningen har til formål gennem dertil egnet læsning at give eleverne et indblik i karakteristiske sider af den kultur, der benytter det engelske sprog som udtryksmiddel, samt at videreudvikle sprogfærdigheden.

Der læses

I. *intensivt* — med krav om ikke alene sproglig, men også real og litterær forståelse — i alt ca. 400 sider omfattende

1. et skuespil af Shakespeare, hvoraf visse mindre betydelige scener kan udelades eller læses ekstensivt. Det intensivt læste skal udgøre mindst 50 sider;

2. et udvalg af poesi, mindst 60 sider, taget fra betydelige digtere;

3. lødig prosa, hovedsagelig af sprogligt sværere art:

a. et rimelig varieret udvalg af skønlitteratur,

b. ikke-skønlitterære tekster egnede til at supplere de øvrige teksters bilde af det fremmede lands liv og kultur (50-100 sider).

II. *ekstensivt* ca. 600 sider repræsenterende forskellige genrer. Stoffet vælges, i hvert fald for langt den største dels vedkommende, inden for de sidste 100 års litteratur. Faglig læsning, f. eks. stof fra aviser eller tidsskrifter, kan indgå i et mindre omfang.

Den intensive læsning kan begrænses eller udvides under forudsætning af, at den ekstensive udvides eller begrænses i forhold hertil. (Se under A). Ydergrænserne for kravene under I sættes til 350 og 450 sider.

Amerikansk litteratur skal være repræsenteret under såvel den intensive som den ekstensive læsning.

En del af stoffet kan gennemgås laboratoriemæssigt, og det fastsatte læsepensum kan i så fald nedsættes efter undervisningsinspektionens skøn, hvis skolen fremsætter anmodning herom.

Litteraturhistorie og realia behandles i det omfang, som skønnes nødvendigt for forståelsen af de læste tekster.

C. Den sproglige linjes samfundsfaglige gren.

Undervisningen har til formål gennem dertil egnet læsning at give eleverne et indblik i karakteristiske sider af den kultur, der benytter det engelske sprog som udtryksmiddel, samt at videreudvikle sprogfærdigheden.

Der læses

I. *intensivt* — med krav om ikke alene sproglig, men også real og litterær forståelse — ca. 250 sider lødig prosa af forskellig sværhedsgrad, omfattende

1. et rimelig varieret udvalg af skønlitteratur,

2. ikke-skønlitterære tekster egnede til at supplere de øvrige teksters billede af det fremmede lands liv og kultur (50-75 sider). Heri kan indgå læsestof af specielt faglig art, behandlende politiske, økonomiske eller sociale emner.

Enkelte digte kan indgå i læsningen.

II. *ekstensivt* ca. 400 sider repræsenterende forskellige genrer. Stoffet vælges, i hvert fald for langt den største dels vedkommende, inden for de sidste 100 års litteratur. Faglig læsning, f. eks. stof fra aviser eller tidsskrifter, kan indgå i et mindre omfang.

Den intensive læsning kan begrænses eller udvides under forudsætning af, at den ekstensive udvides eller begrænses i forhold hertil. (Se under A). Ydergrænserne for kravene under I sættes til 225 og 275 sider.

Amerikansk litteratur skal være repræsenteret.

Litteraturhistorie og realia behandles i det omfang, som skønnes nødvendigt for forståelsen af de læste tekster.

D. Den matematiske linje.

Undervisningen har i første række et rent sprogligt mål: opøvelse af udtale og læsefærdighed samt af evnen til at forstå og anvende det talte sprog.

Samtidig hermed sigtes der gennem arbejdet med teksterne mod at give eleverne et indtryk af karakteristiske sider af den kultur, der benytter det engelske sprog som udtryksmiddel.

I tilknytning til den mundtlige undervisning skal der gives eleverne en vis øvelse i at udtrykke sig skriftligt.

Der læses *intensivt* — med krav om såvel sproglig som indholdsmæssig forståelse — ca. 250 sider, og *ekstensivt* ca. 400 sider.

Teksterne vælges med hensyntagen til deres sproglige og indholdsmæssige værdi samt deres egnethed for de forskellige klassetrin. De tages — i hvert fald for langt den største dels vedkommende — fra de sidste 100 års litteratur og må repræsentere et rimeligt antal forfattere og forskellige litteraturformer. Hovedvægten bør ligge på skønlitteraturen, men ikke-skønlitterære tekster, f. eks. af essayistisk art, bør heller ikke savnes. Stof fra aviser eller tidsskrifter kan indgå i et vist omfang.

Amerikansk litteratur skal være repræsenteret.

Den intensive læsning kan begrænses eller udvides under forudsætning af, at den ekstensive udvides eller begrænses i forhold hertil. (Se under A). Ydergrænserne for kravet under den intensive læsning sættes til 200 og 300 sider.

§ 6. Tysk.

A. Den sproglige linjes I gymnasieklasse.

Formålet med undervisningen er dels gennem læsning af gode forfattere at give eleverne forudsætninger for fortsat læsning af lødig tysk litteratur, dels at videreudvikle deres sprogfærdighed.

Der læses mindst 200 sider fortrinsvis nyere skønlitterære tekster repræsenterende både prosa, poesi og drama. Heraf læses mindst 75 sider intensivt, resten ekstensivt. Ved den ekstensive læsning skal eleverne have tilegnet sig det væsentlige i den forberedte teksts indhold og tankegang, så de kan deltage i en samtale på tysk om det læste, men de skal ikke være forpligtede til at have sikret sig forståelsen af alle sproglige og indholdsmæssige enkeltheder.

Gennem samtale, genfortællings- og referatøvelser samt friere fremstillinger, fortrinsvis på grundlag af læsestoffet, i nogen udstrækning også gennem elementære oversættelsesøvelser fra dansk, skal eleverne øves i mundtlig og (i mindre omfang) skriftlig brug af sproget.

Omfanget af det grammatiske stof, som eleverne skal beherske aktivt, skal begrænses til de områder, som målsætningen for mundtlig og skriftlig sprogfærdighed nødvendiggør.

B. *Den sproglige linjes nysproglige gren.*

Formålet med undervisningen er gennem læsning af egnede tekster at give eleverne et indblik i karakteristiske sider af tysk kultur og videreudvikle deres sprogfærdighed.

Der læses

I. *intensivt* 350 sider skønlitterære tekster, herunder

1. et værk af Goethe og et af Schiller eller Lessing (subsidiært karakteristiske udvalg),

2. 100 sider nyere litteratur,

3. et udvalg af ældre og nyere poesi;

desuden 50 sider prosa, som er egnet til at give indblik i det tyske kulturområdes geografi og historie, eller som belyser aktuelle samfundsforhold eller kulturstrømninger inden for dette område.

II. *ekstensivt* 150 sider nyere litterære tekster.

Den tyske litteraturs historie behandles i forbindelse med de læste forfattere.

Eleverne skal øves i mundtlig brug af sproget gennem samtale, genfortællings- og referatøvelser i tilknytning til læsestoffet, friere fremstillinger o. lign., i mindre omfang også gennem oversættelse fra dansk.

De skal endvidere øves i skriftlig brug af sproget, især gennem stile af friere art. Formålet er at sikre eleverne en begrænset skriftlig udtryksfærdighed, der skal søges opnået ved metoder i lighed med dem, der anvendes ved opøvelsen af mundtlig udtryksfærdighed.

En del af stoffet kan gennemgås laboriemæssigt, og det fastsatte læsepensum kan i så fald nedsættes efter undervisningsinspektionens skøn, hvis skolen fremsætter anmodning herom.

C. *Den sproglige linjes samfundsfaglige gren.*

Formålet med undervisningen er at befæste og videreudvikle elevernes læse- og talefærdighed.

Der læses fortrinsvis nyere skønlitteratur. Den mundtlige sprogfærdighed søges udviklet gennem samtale- og referatøvelser på grundlag af de læste tekster.

D. *Den matematiske linje.*

Formålet er først og fremmest gennem læsning af lettere skønlitterære tekster at udbygge elevernes evne til at opfatte og bruge fremmedsproget i tale og skrift.

Der læses ekstensivt mindst 400, intensivt mindst 75 sider.

§ 7. Fransk.

Formålet med undervisningen er at lære eleverne at forstå og med god udtale at oplæse en moderne fransk tekst, som ikke frembyder særlige vanskeligheder, at forstå talt fransk samt at give dem nogen øvelse i at udtrykke sig mundtligt på sproget. Grammatiske kundskaber skal meddeles i det omfang, der er nødvendigt for det angivne øjemed.

Der læses mindst 400 normalsider.

§ 8. Russisk.

Formålet med undervisningen er at lære eleverne at forstå og med god udtale at oplæse en accentueret russisk tekst, som ikke rummer særlige vanskeligheder, at forstå talt russisk samt at bibringe dem nogen færdighed i at udtrykke sig mundtligt på sproget.

Grammatiske kundskaber skal meddeles i det omfang, der er nødvendigt for det angivne øjemed.

Ud over begynderstoffet læses *intensivt* mindst 125 sider russisk skønlitteratur fra det 19. og 20. århundrede. Indtil 50 sider intensivt læst stof kan erstattes med det dobbelte kvantum *ekstensivt* læst. Indtil ca. $\frac{1}{5}$ af læsestoffet kan erstattes med tekster af ikke-skønlitterær art.

§ 9. Latin.

A. *Den sproglige linjes I gymnasieklasse samt den sproglige linjes nysproglige og samfundsfaglige grene.*

Undervisningen i latin i gymnasiet forudsætter, at eleverne gennem et begynderkursus har erhvervet et pålideligt kendskab til den elementære formlære og de vigtigste regler af syntaksen, samt til et begrænset, men centralt ordforråd (ca. 1 200 ord).

Undervisningens formål er: 1) at give eleverne så stor færdighed i at læse latin,

at de på egen hånd ved hjælp af ordbog og grammatik kan sætte sig ind i og med sikkerhed oversætte tekster, der ikke rummer særlige vanskeligheder, og 2) at gøre dem bekendt med nogle hovedværker af den romerske litteratur og derigennem give dem et indblik i væsentlige sider af den romerske kultur.

Der skal i de tre gymnasieklasser tilsammen læses, hvad der svarer til 150 normalsider prosa. Heraf skal mindst 50 normalsider være af Caesar og Cicero. I øvrigt overlades det til læreren at afgøre, hvilke tekster han vil lægge til grund for sin undervisning. Lettere poetiske stykker kan indgå i pensum. I begyndelsen af gymnasiet kan der i et omfang af indtil 30 normalsider benyttes tekster, der er tilrettelagt under hensyntagen til elevernes forudsætninger på dette trin.

Formlære og syntaks skal tilegnes i det omfang, der er nødvendigt for fuld forståelse af det læste.

B. *Den sproglige linjes klassisk-sproglige gren.*

Undervisningen skal bringe eleverne væsentlig videre end på de to andre sproglige grene både i retning af beherskelse af sproget og af indsigt i den romerske kultur.

Der skal i alle tre gymnasieklasser tilsammen være læst: 1) mindst 190 normalsider prosa, hvoraf tekster af forfatterne fra den klassiske periode (f. eks. Caesar, Cicero, Livius) skal udgøre mindst 70 normalsider, 2) mindst 1500 vers poesi, hvoraf mindst 1000 vers skal være fra den klassiske periode (f. eks. Ovid, Horats, Vergil).

Eleverne skal øves i at skrive lettere versioner.

§ 10. Græsk.

Den sproglige linjes klassisk-sproglige gren.

Formålet med undervisningen i græsk er, dels at sætte eleverne i stand til på egen hånd at læse let græsk poesi (som Homer) og nogenlunde let græsk prosa, dels at give dem et indblik i væsentlige sider af den klassiske græske kultur. Dette sker foruden gennem læsningen af græske tekster på originalsproget tillige ved læsning i oversættelse af værker eller dele af værker af

græske forfattere samt ved gennemgang af arbejder inden for græsk bygnings- og billedkunst.

På græsk skal der læses 1 200 vers poesi, og 120 sider prosa, hvoraf mindst halvdelen af Platon. I oversættelse skal der læses så meget, som er tilstrækkeligt til i forbindelse med det græske pensum at give eleverne et alsidigt og fyldigt indtryk af Homer og den homeriske verden og af den græske (særlig attiske) kultur i tiden fra Perserkrigene til Platons død. Af kunstværker skal der gennemgås et udvalg, der er tilstrækkeligt til at belyse hovedperioderne i den græske kunsts udvikling og give et begreb om dens karakter som helhed.

§ 11. Oldtidskundskab.

Den sproglige linjes I gymnasieklasse, nysproglige og samfundsfaglige grene samt den matematiske linje.

Formålet med undervisningen er at gøre eleverne bekendt med betydningsfulde sider af antikkens kultur. Dette sker væsentlig ved læsning i oversættelse af nogle hovedværker (eller dele af hovedværker) af græske (romerske) forfattere og tillige ved gennemgang af værker inden for græsk (romersk) billed- og bygningskunst.

Af antikke forfattere i oversættelse skal der læses mindst 2 000 vers poesi, 2 dramaer og 125 sider prosa. Mindst 1 000 vers af poesien skal være af Homer, det ene drama en attisk tragedie og mindst 50 sider af prosapensum af Platon.

Af kunstværker skal der gennemgås et udvalg, der er tilstrækkeligt til at belyse hovedperioderne i den græske kunsts udvikling og give et begreb om dens karakter som helhed.

§ 12. Historie.

Formålet med undervisningen er at give eleverne kendskab til hovedtræk af menneskehedens politiske, økonomiske, sociale og øvrige kulturelle udvikling fra de ældste tider til vore dage, samt forståelse af, hvad vi bygger vor viden om fortiden på, og hvorledes man drager slutninger ud fra kilde-materialet. De historiske problemer bør belyses så alsidigt som muligt ved fremdragelse af forskellige synsmåders betydning for vurderingen.

Undervisningen foregår dels ved benyttelse af lærebøger, dels ved arbejde med tekster, billedstof, monumenter og statistisk materiale. Tiden efter ca. 1900 skal behandles udførligst både i verdenshistorien og i Nordens historie og udgøre III gymnasieklasses pensum.

En del af undervisningen kan forme sig som specialelæsning over et naturligt afgrænset emne. Arbejdet med et speciale bør normalt ikke strække sig over mere end 35 timer. Der kan højst læses to specialer, hvoraf kun det ene må falde i tiden efter 1900. Læses to specialer, bør emnerne være af forskellig art.

Specialer skal i hvert enkelt tilfælde godkendes af undervisningsinspektøren.

Der henvises i øvrigt til nedenstående bestemmelser angående undervisning i samfundslære.

§ 13. Samfundslære.

Formålet med undervisningen er at give eleverne kendskab til væsentlige træk af samfundets struktur og funktioner i nutidens Danmark samt at give en orientering i de internationale organers opbygning og virksomhed og Danmarks stilling til disse.

Undervisningen er knyttet sammen med undervisningen i historie, dog således, at den ikke omfatter eleverne i de samfundsfaglige grene.

Et passende område inden for samfundslæren kan — dog ikke på de samfundsfaglige grene — anvendes som specialelæsning efter de under faget historie nævnte regler.

Der henvises i øvrigt til ovenstående bestemmelser angående undervisning i historie.

§ 14. Samfundsfag.

Den sproglige og den matematiske linjes samfundsfaglige grene.

Formålet med undervisningen er at give eleverne kendskab til væsentlige træk i samfundsstruktur og -funktioner og at opøve dem i kritisk og systematisk tænkning og selvstændigt arbejde på disse områder. Undervisningen skal omfatte:

1. Familien som social gruppe og som retligt og økonomisk fænomen.
2. Samfundets økonomiske og sociale struktur.

3. Kulturbestemmende faktorer i samfundet og kulturelle grupper.
4. Individens og grupperes politiske holdning; de vigtigste politiske idésystemer.
5. Den politiske struktur og proces, derunder væsentlige træk fra andre lande.
6. Det danske samfund og den danske stat i internationale relationer.
7. International politik.

Undervisningen skal have en sådan form, at dens enkelte led i den udstrækning, det er fagligt forsvarligt og pædagogisk hensigtsmæssigt, fremtræder som integrerende dele af en helhed. Den meddeles med støtte i et lærebogssystem eller på andet egnet grundlag. I tilknytning hertil opøves eleverne gennem øvelser til selvstændig behandling af et materiale. Der læses et speciale, som skal godkendes af undervisningsinspektøren.

§ 15. Geografi.

A. Den sproglige linjes I og II gymnasieklasser.

Formålet med undervisningen er at give eleverne viden om væsentlige træk af den fysiske geografi og kulturgeografien, således at de opnår en forståelse af samspillet mellem menneskene og de naturgivne betingelser for udnyttelsen af Jorden.

Undervisningen skal omfatte geomorfologi, oceanografi, klimatologi, plantebælter og kulturgeografi.

B. Den matematiske linjes I og II gymnasieklasser.

Formålet med undervisningen er at give eleverne indblik i den fysiske geografis og kulturgeografiens arbejdsmetoder og resultater.

Eleverne skal opnå viden om Jordens vekslende naturforhold og forståelse af, hvordan disse er med til at bestemme erhvervskulturens udvikling.

Undervisningen skal omfatte geologi med geomorfologi, oceanografi, klimatologi, plantebælter og kulturgeografi.

C. III gymnasieklassen på den sproglige og den matematiske linjes samfundsfaglige grene samt den matematiske linjes naturfaglige gren.

Formålet med undervisningen er at give eleverne en geografisk forståelse af emner

eller emnegrupper, der behandles i samfundsfag eller i biologi.

Undervisningen skal omfatte 3 af følgende emner:

1. Kartografi.
2. Geografi og samfund.
3. Danmarks kulturgeografi.
4. Internationale befolkningsproblemer.
5. Handelsgeografi.
6. Biogeografi.

§ 16. Biologi.

A. Den sproglige linje og den matematiske linjes matematisk-fysiske og samfundsfaglige grene.

Formålet med undervisningen er at give eleverne viden om og forståelse af organismernes bygning og livsyttringer. Der lægges særlig vægt på menneskets biologi.

Undervisningen skal omfatte: almindelig cellelære og encellede organismer, de højere planter anatomi og fysiologi, menneskets anatomi, histologi og fysiologi, hygiejne, formering og fosterudvikling, økologi, arvelighedslære, palæontologi og evolutionslære.

B. Den matematiske linjes naturfaglige gren (biologi med biokemi).

Formålet med undervisningen er at give eleverne viden om og forståelse af organismernes bygning og livsyttringer. Undervisningen skal i væsentlig grad bygge på eksperimenter og studier af faglitteratur. Herved skal eleverne indøves i biologiens arbejdsmetoder og kritisk vurdering af resultaterne.

Undervisningen skal omfatte: biokemi, plante- og dyresystematik, almindelig cellelære, strålingsbiologi, bakteriologi og virologi, planteanatomi og -fysiologi, dyrehistologi, -anatomi og -fysiologi, formering og fosterudvikling, økologi, etologi, arvelighedslære, palæontologi, evolutionslære og menneskets hygiejne. Desuden læses et speciale.

§ 17. Kemi.

Den matematiske linje.

Formålet med kemiundervisningen er at give eleverne kendskab til kemiske arbejdsmetoder, fænomener og love, og at meddele et indtryk af kemiens anvendelse og betydning i teknikken.

Undervisningen omfatter:

1. Almen kemi.
2. Uorganisk kemi.
3. Organisk kemi.

Demonstrationsforsøg og elevforsøg indgår i undervisningen.

Da I gymnasieklassen er grundlaget for alle matematiske grene, må emnevalget for denne klasse foretages inden for den fælles del af de samlede pensum.

§ 18. Fysik.

Den matematiske linje.

Det er formålet med undervisningen

at bibringe eleverne en sikker forståelse af den klassiske fysiks grundlag og af visse betydningsfulde afsnit af den moderne fysik samt at give eleverne en orientering i fysikkens øvrige vigtige områder,

at opøve i udførelsen og vurderingen af simple fysiske iagttagelser og målinger, at opøve i opstilling, løsning og numerisk behandling af simple fysiske problemer, gennem enkelte eksempler at vække interessen for fysikkens tekniske anvendelse.

Undervisningen skal i I gymnasieklassen og på den matematisk-fysiske gren omfatte følgende emneområder:

1. Mekanik.
2. Varmelære.
3. Bølgelære og optik.
4. Elektricitetslære.
5. Atomfysik.
6. Astronomi.
7. Valgfrit emne.

Undervisningen skal i I gymnasieklassen og på den samfundsfaglige og naturfaglige gren omfatte følgende emneområder:

1. Mekanik.
2. Varmelære.
3. Bølgelære og optik.
4. Elektricitetslære.
5. Atomfysik.

Da I gymnasieklassen er grundlaget for alle matematiske grene, må emnevalget for denne klasse foretages inden for den fælles del af de samlede pensum.

§ 19. Matematik.

A. Den matematiske linje.

Formålet med undervisningen er

at give eleverne kendskab til en række fundamentale matematiske begreber og tankegange,

at vække deres sans for klarhed og logisk sammenhæng i bevisførelse og udtryksform,

at søge deres fantasi og opfindsomhed udviklet,

at øve dem i behandlingen af konkrete problemer, herunder udførelse af numeriske regninger, samt

at gøre dem fortrolige med anvendelser af matematikken inden for andre fagområder.

Undervisningen skal i I gymnasieklasse og på den matematisk-fysiske gren omfatte følgende emneområder:

1. Almene hjælpebegreber fra mængdelære og algebra.
2. Hele, rationale, reelle og komplekse tal.
3. Kombinatorik.
4. Ligninger og uligheder.
5. Plangeometri.
6. Rumgeometri.
7. Elementære funktioner.
8. Infinitesimalregning.
9. Anvendelser af infinitesimalregningen.
10. Valgfrit emne.

Undervisningen skal i I gymnasieklasse og på den samfundsfaglige samt den naturfaglige gren omfatte følgende emneområder:

1. Almene hjælpebegreber fra mængdelære og algebra.
2. Hele, rationale og reelle tal.
3. Ligninger og uligheder.
4. Elementære funktioner.
5. Infinitesimalregning.
6. Anvendelser af infinitesimalregningen.
7. Rentesregning.
8. Kombinatorik, sandsynlighedsregning og statistik.

Da i gymnasieklasse er grundlaget for alle matematiske grene, må emnevalget i denne klasse foretages inden for den fælles del af de samlede pensum.

B. Den sproglige linje.

Formålet med undervisningen er dels at give eleverne et indtryk af matematisk tankegang og metode, dels at give dem nogle matematiske hjælpemidler i hænde, som kan være dem til nytte inden for andre fag i skolen og under deres senere virke.

Undervisningen skal omfatte følgende emneområder:

1. Funktionsbegrebet.
2. Elementære funktioner.
3. Infinitesimalregning.
4. Rentesregning.
5. Kombinatorik og sandsynlighedsregning.

§ 20. Legemsøvelser.

Formålet med undervisningen er ved hjælp af alsidige legemsøvelser

at opøve elevernes bevægelsesfunktioner, at styrke deres muskler, at bringe dem i god kondition og i det hele at fremme en harmonisk legemsudvikling,

at medvirke til elevernes karakteropdragelse ved bl. a. at udvikle beslutsomhed, selvdisciplin, samarbejdsevne og forståelse af fair play,

at lære eleverne glæden ved og betydningen af at være fysisk aktiv og i god form og derved stimulere dem til at fortsætte med legemsøvelser efter endt skolegang.

Undervisningen omfatter gymnastik, boldspil, atletik og — hvor der er mulighed derfor — svømning og vinteridræt.

§ 21. Fællestimer.

Formålet med den ugentlige fællestime, der på normaltidsplanen er afsat til II og III gymnasieklasse, er — under friere former, end det er muligt inden for den pensumbundne undervisning — at give skolens ældste elever adgang til kunstneriske oplevelser (oplæsning, koncerter o. lign.), indføring i særlige emnekredse og i aktuelle problemer samt orientering om nye perspektiver inden for kunst, videnskab og politik. Fællestimerne skal samtidig styrke elevernes fornemmelse af, at gymnasiet er en helhed på tværs af delingen i linjer, grene og klasser.

Fællestimerne anvendes dels til fællesarrangementer for alle eleverne i II og III gymnasieklasse, dels til gruppearrangementer. Elevernes deltagelse i fællesarrangementerne, hvoraf der skal holdes mindst 8 i løbet af skoleåret, er obligatorisk, medens deltagelsen i en gruppe er frivillig. Når en elev har meldt sig til en gruppe, er han dog forpligtet til at følge dens arbejde.

Fællestimerne må ikke anvendes til undervisning i klassernes almindelige pensum eller til skriftlige prøver. I eventuelt ledige timer får eleverne fri.

§ 22. Kunstbetonede fag.

På timeplanen er afsat 2 ugentlige timer i hver gymnasieklasse til dette fagområde. Normalt vil disse være at anvende til musik; men hvor skolen råder over kvalificerede lærerkræfter dertil, vil der i II og III gymnasieklasse sideløbende med musiktimerne kunne indrettes undervisning i formning og kunstforståelse for de elever, som har særlig interesse for en sådan undervisning.

A. Musik.

Formålet med undervisningen er at delagtiggøre eleverne i de musikalske værdier på en sådan måde, at de får mulighed for at opleve forskellige tiders musik som udtryk for noget fællesmenneskeligt.

Musikkens samhørighed med de øvrige fag bør betones og forbindelserne fagene imellem udbygges i undervisningen, således at eleverne fornemmer musikken som led i et kulturhele.

De naturlige stof- og undervisningsområder bliver enstemmig sang, korsang, stemmepleje, musiklære, indføring i musikværker samt sammenspil.

B. Formning og kunstforståelse.

Formålet med undervisningen er at vække og udvikle elevernes sans for arkitektur, skulptur, maleri og andre former for billedkunst.

Grundlaget for indføringen i billedkunsten er normalt elevernes aktive beskæftigelse med formning; derigennem lærer de de vigtigste materialer og teknikker til kende og får lejlighed til at arbejde med

simple og almindeligt forekommende formproblemer.

§ 23. Musik som speciale på den nysproglige gren.

Undervisningen tilsigter at uddybe den i § 22 A beskrevne undervisning på en sådan måde, at eleverne bevidst kan opleve og med støtte i nodebilledet give en analytisk redegørelse for et musikværks forløb.

For at give eleverne de nødvendige midler i hænde til en sådan kunstnerisk og faglig fortolkning af værkerne meddeles der dem en videregående undervisning i sang, horelære og musikteori.

Der gennemgås mindst 20 hele værker eller fuldstændige enkeltsatser af værker, valgt således, at de repræsenterer typiske former, karakteristiske stilarter og betydelige komponister fra den gregorianske sang op til vore dage.

Undervisningen i musikteori omfatter vokalharmonisering samt mindst to af følgende fire discipliner:

- a. palestrinakontrapunkt,
- b. instrumentalbearbejdelse af en barokmelodi,
- c. instrumentalbearbejdelse af en rokokoo- eller wienerklassisk melodi,
- d. instrumentalbearbejdelse af en folkemelodi.

§ 24. Erhvervsorientering.

Erhvervsorienteringen har til formål at hjælpe eleverne med at forberede deres valg af erhverv eller fortsat uddannelse ved at give dem kendskab til valgmulighederne og bistå dem med at skaffe sig klarhed over egne forudsætninger og de praktiske problemer, der knytter sig til at træffe et erhvervsvalg og føre det ud i livet. Det indgår tillige i dens formål at give eleverne et orienterende kendskab til erhvervs livet og at modvirke fordomme og vaneforestillinger om erhvervsforhold. Erhvervsorienteringen i gymnasiet må tilrettelægges således, at den bygger videre på den erhvervsorientering, som eleverne har modtaget i 7. skoleår og i 2. realklasse. Det forudsættes, at eleverne dels gennem denne undervisning dels gennem undervisningen i samfundslære

i gymnasiet modtager en almindelig samfundsorientering, således at erhvervsorienteringen i gymnasiet kan samle sig om de problemer, der har direkte interesse for elevernes erhvervsvalg.

For at muliggøre tilrettelæggelsen af en systematisk undervisning er det nødvendigt, at der afsættes et bestemt timetal dertil, og at det allerede ved skoleårets begyndelse er fastsat, hvilke timer der skal anvendes. Der afsættes i I gymnasieklasse mindst 2 timer, i II gymnasieklasse mindst 10 timer (fordelt over mindst 4 uger) og i III gymnasieklasse mindst 2 timer. Det overlades til den enkelte skole at bestemme, hvilke timer der skal anvendes til undervisningen, idet der dog må tilstræbes en nogenlunde jævn fordeling over fagene.

§ 25. Idéhistorie.

Både af hensyn til gymnasiets almindelige formål og af hensyn til, at dets undervisning skal forberede til videregående studier, er det af betydning, at eleverne får mulighed for at se samspillet mellem fagene og det historiske perspektiv bag såvel fortidige som aktuelle problemstillinger. Til støtte herfor skal eleverne have en bog, som gør rede for de ideer, der har spillet en væsentlig rolle i vor kultur. Denne bog forudsættes læst af eleverne i løbet af gymnasietiden, og det anbefales, at faglærerne i så vid udstrækning som muligt belyser de sider af fremstillingen, som har berøring med deres fag.

Der skal ikke eksamineres specielt i dette stof til eksamen.

III. Almindelige bestemmelser.

§ 26. Ved sider forstås overalt i nærværende bekendtgørelse normalsider. En normalside prosa omfatter 1 300 bogstaver, en normalside poesi 30 verslinier.

§ 27. Samtidig med ansøgningen om optagelse i I gymnasieklasse skal det oplyses, hvilken linje ansøgeren ønsker at følge, og om han, såfremt russisk er optaget på skolens timeplan, ønsker undervisning i dette fag i stedet for i fransk. Hvis han vælger den matematiske linje, skal han endvidere

oplyse, om han ønsker undervisning i engelsk eller tysk.

Senest den 15. april skal eleverne i I gymnasieklasse meddele, hvilken af de på skolens timeplan optagne grene (herunder musikspeciale) de ønsker at følge efter oprykningen i II gymnasieklasse, og om de i stedet for musik ønsker undervisning i formning og kunstforståelse, såfremt dette fag er optaget på skolens timeplan. Elever, som vælger musikspeciale, kan dog ikke vælge formning og kunstforståelse.

Undervisning på en gren, i musikspeciale eller i et valgfrit fag kan dog kun påbegyndes, når mindst 5 elever har meldt sig til en sådan undervisning.

§ 28. De årlige fag- og timestfordelingsplaner skal godkendes af undervisningsinspektøren for gymnasieskolerne.

§ 29. Oprettelsen af de samfundsfaglige grene og den naturfaglige gren samt optagelse på timeplanen af russisk, musikspeciale samt formning og kunstforståelse kræver første gang godkendelse fra undervisningsinspektøren for gymnasieskolerne. Ansøgning herom med oplysning om, hvilke lærere der skal varetage undervisningen, deres kvalifikationer og de lærebøger, der agtes anvendt, samt om, hvor mange elever der har meldt sig til den særlige undervisning, indsendes inden den 15. maj.

Oprettelsen af samfundsfaglige grene vil kun undtagelsesvis kunne forventes godkendt før til skoleåret 1967/68.

§ 30. Elever, der søger optagelse i den sproglige linjes I gymnasieklasse, og som ikke har aflagt den i § 14, stk. 4, i lov af 7. juni 1958 om gymnasieskoler krævede prøve i latin, skal aflægge prøven ved det gymnasium, hvori optagelse søges.

Hvor forholdene gør det umuligt at gennemføre prøven i latin forud for optagelsen, kan den undtagelsesvis aflægges i begyndelsen af skoleåret i I gymnasieklasse, dog senest 15. oktober, og således at endelig optagelse i klassen er betinget af, at prøven består på en sådan måde, at det er godtgjort, at eleven vil kunne følge med sin klasse i faget.

§ 31. Undervisningsministeren eller efter hans bemyndigelse undervisningsinspektøren for gymnasieskolerne kan i særlige tilfælde tillade afvigelser fra de givne regler. Ansøgninger herom indsendes til undervisningsinspektøren.

Undervisningsinspektøren bemyndiges til at udsende de fornødne vejledende bestemmelser vedrørende gennemførelse af denne bekendtgørelse.

§ 32. Foranstående bestemmelser træder i kraft fra begyndelsen af skoleåret 1963-64,

Undervisningsministeriet, den 6. september 1961.

Jørgen Jørgensen.

/ Eiler Mogensen.

således at der dimitteres første gang efter nærværende bekendtgørelse i sommeren 1966, jfr. dog § 29, 2. stk.

§ 33. Denne bekendtgørelse træder i stedet for anordning nr. 129 af 8. april 1953 angående undervisningen i gymnasiet, efterhånden som de i henhold til lov nr. 165 af 7. juni 1958 om gymnasieskoler oprettede nye linjer og klasser afløser de i henhold til lov nr. 62 af 24. april 1903 om højere almen-skoler m. m. eksisterende.